

Yfirlit um orð sem eru óviðeigandi eða gætu verið tilefni til ábendinga um málfar af svipuðum ástæðum

Tabú-orð

Orð sem eru nú þegar í kerfinu:

Pussa, tussa, kunta, tilli, hommatittur, faggi, lessa, negri, surtur, blámaður, júði, múhameðstrú, múhameðstrúarmaður

Tillögur að flokkun, kynfæraorð, LGBTQIA-orð, fagheiti, kynjuð orð, þjóðernisorð, trúarorð, fötlunarorð (**finna betra heiti**), almennt ljót orð.

Kynfæraorð

Pussa > píka

Tussa > píka

Kunta > píka

Smápíka > píka

Pjalla > píka

budda > píka

Tilli > limur

Lókur > limur

Typpalingur > limur

Böllur > limur

Besefi > limur

Göndull > limur

LGBTQIA-orð

Hommatittur > hommi

Faggi > hommi

Lessa > lesbía

Trukkalessa > lesbía

Bæjari > tvíkynhneigð/ur

Kynskiptingur > transfólk/transkona/transmaður

Kynvillingur > hinsegin einstaklingur/samkynhneigð/ur

Kynskiptiaðgerð > kynleiðrétting/kynleiðréttingarferli

Hommalegt > niðrandi lýsingarorð

Faggalegt > niðrandi lýsingarorð

Öfugur > hinsegin

Öfuguggi > hinsegin

Gay Pride > Pride/Hinsegindagar (á við um hátíðina í Reykjavík)

Fagheiti

Hjúkrunarkona > hjúkrunarfræðingur

Hjúkka > hjúkrunarfræðingur

...? Afgreiðslukona > ? Afgreiðslumanneskja/Kassastarfsmaður

Kennslukona > kennari

Fóstra > leikskólakennari/leikskólaliði/starfsmaður á leikskóla (ATH einhverjir vilja vera kallaðir “fóstrur”, t.d. þau sem fóru í gamla fósturskólann)

Skúringakona > ræstitæknir/manneskja sem vinnur við ræstingar

Þrifakona > ræstitæknir/manneskja sem vinnur við ræstingar

Bensíntittur > bensínaafgreiðslumaður

Barnapía > Barnfóstra/ manneskja sem vinnur við umönnun barna

Kassadama > kassastarfsmaður / manneskja sem vinnur við afgreiðslu í verslun

Þjónustustúlka > þjónn

Kynjuð orð

Vinnukona > rúðuþurrka (ATH tvær merkingar orðsins vinnukona)

Kerling > kona

Kelling > kona

Karlpungur > Karlmaður

Drusla > 1 e. Lauslát kona, 2. Lufsa

Drós > sjá „drusla“

Gála > sjá „drusla“

Hóra > vændiskona

Mella > vændiskona, innstunga sem rafmagnssnúra fer í (oft notað í tónlist, Jack og mella)

Tík > niðrandi orð yfir konu (ATH tvær merkingar, kvenkyns hundur)

Menn (telja) > fólk (telur)

Þjóðernisorð

Negri > blökkumaður

Niggari > blökkumaður

Surtur > blökkumaður

Blámaður > blökkumaður

Svertingi > blökkumaður

Sígauni > rómafólk

Eskimói > inuíti

Skrælingi > frumbyggjar grænlands/ inuítar

Nýbúi > innflytjandi

Útlendingur > innflytjandi (ATH mismunandi notkun orðsins útlendingur)

Múlatti > einstaklingur af blönduðum uppruna?

Hottintotti > ósiðaður maður frá fjarlægum heimshlutum

Rauðskinn > notað yfir frumbyggja Norður-Ameríku

Indíánar > Frumbyggjar Norður-Ameríku

Kínverji > Asíubúi (ath, bara þegar er almennt talað um Asíubúa sem Kínverja, á ekki við um fólk frá Kína)

Skáeygður > - lo. um asíubúa

Grjóni/ Grjón > Asíbúi

Tæja > - Taílenskar konur

Villimenn > haft um frumbyggjaþjóðir „ósiðmenntað“ yfirleitt afríska/suður ameríska ættbálka

Barbari > sjá “villimenn”

Júggi > einstaklingur af slavneskum uppruna

Halanegri > blökkumaður

Trúarorð

Júði > gyðingur

Múhameðstrú > íslam

Múhameðstrúarmaður > múslimi

Arabatrú > íslam

Almennt ljót orð

Fyllibytta > alkóhólisti/drykkjumaður/drykkjukona

Róni > drykkjumaður/drykkjukona/útigangsmaður/útigangskona (ATH, er ekki viss hvort útigangsfólk þyki neikvætt)

Óreglufólk > fólk sem neytir áfengis eða fíkniefna í óhófi.

Drullusokkur > niðrandi orð (ATH önnur merking, verkfæri til að losa stíflu)

Fylliraftur > drykkjumaður

Heimskingi > heimsk manneskja

Montrass > Drambsamur

Hálfviti > heimskingi

Fáviti > heimskingi

Rúsínurass > haft um börn

Rúsínurassgat > haft um börn merking orðsins ekki niðrandi en orðið sjálft er óviðeigandi.

Þorskhaus > heimskingi

Apaköttur > heimskingi

Asni > heimskur maður

Bjáni > heimskur

Fífl > heimskingi

Fábjáni > heimskingi

Fæðingarhálfviti > Heimskingi

Skoffín > heimskur/ ómerkilegur maður

Rugludallur > Heimskingi

Grautarhaus > Heimskingi

Þöngulhaus > Heimskingi

Að aumingjast > að drattast

Varðandi útlit

Feitabolla

Fitubolla

Bolla

Fituhlunkur
Hlunkur
Renglulegur
Horaður
Þvengmjór
Mjóna
Sláni
Horrengla
Spikfeitur
Tussulegur
Lufsulegur

Blótsyrði

Helvítis
Andskoti
Djöfull
Djöfalsins
Fokk
Fokking
Shit / Sjitt

Úrelt orð/tilgerðarleg/ofvöndun

Téður > umræddur
Eður ei > eða ekki
Er > þegar
Frásagnarumröðun > *Ég fór á tónleika og var það mjög gaman.*
Það sem > - einhvers konar áhersluliður t.d. **Það sem þetta er fallegur dagur.**
Og > líka
Alltént > A.m.k.
Ku - það ku vera
Hvar > þar sem
En ella > en annars (væri)
maður hvers dóttir er ...
Hinn > þann (*Hinn 24. apríl*)

Talmálslegt málsnið

Geðveikt - atviksorð
Geggjað - atviksorð
Kemuru > Kemur þú/ kemurðu
& > og
Eitthvað annað - atviksliður

Ekkert eðlilega - atviksliður
 Sjúklega - sem atviksorð > **mjög**
 Ógeðslega - atviksorð > mjög
 Illað - atviksorð > mjög
 Ýkt - atviksorð > mjög
 Nett - atviksorð > mjög
 Blessaða/i - *Þessi **blessaða** ríkistjórn*
 Pissa - vafaatriði
 Míga > Kasta þvagi
 Spræna > Kasta þvagi
 Kúka - vafaatriði
 Drulla > hafa hægðir
 Skíta > hafa hægðir
 Pæla (í einhverju) > hugsa út í eitthvað
 Splæsa > að borga brúsann f e-ð, oftast fyrir fleiri/aðra en sjálfan sig
 Svekkelsi > E-ð sem er svekkjandi
 Svekk > e-ð er svekkjandi sbr. svekkelsi
 Drullu- > áhersluforskeyti með lýsingarorðum
 Hæ > halló
 Bæ > bless
 Kósí > huggulegt
 Allavega - atviksliður > (e. anyway) oft notað til að skipta um umræðuefni
 Jæja > (ATH. getur kannski verið notað í ritmáli sem upphrópun)
 Þú veist/ Þúst > orðræðuögn
 Gaur > náungi, eða upphrópun
 Fokka > í e-u/ upp/ sér/ sér upp - beinþýtt úr ensku orðalagi
 Grilla > Að grilla einhvern - að grínast með annað fólk, sbr að "roasta"

- **Hætt við ofnotkun:**

Bara
 Svona
 Þannig > svoliðis/ slíkt
 Það - atviksliður Hann er ekki það slæmur
 Svo - Þetta er svo gott
 Síðan > svo - *fyrst þetta og **síðan** þetta*
 Heldur en > en - *segja fleira **heldur en** bara þetta*
 Þannig en > orðræðuögn

- **Tökuorð/slangur**

Sorry/ sorri - fyrirgefðu
 Deit > stefnumót

Ok/ ókei /okay > allt í lagi /orðræðuögn
Screenshotta > skjárita
Dissa > láta í ljós óvild á e-u
Flippa > Sprella
Beila > hætta við
Beil > athöfnin að hætta
Plís > Vinsamlegast
Sirka /c.a. > um það bil
Lúkkar /lookar > (e. looks) lítur vel út
Bröns > dögurður
Löns > hádegisverður
Grúppa/ grúbba > hópur (t.d. Notað á samfélagsmiðlum)
Ströggla > eiga í erfiðleikum með e-h
Cancela > að aflýsa e-u / úthýsa e-m
Díses / Díses Kræst > Jesús Kristur - upphrópun
Töff > flott, smart, reffilegur
Flopp > glappaskot, mistök

Heilbrigðistengt

Fóstureyðing > þungunarrof /meðgöngurof
Geðsjúklingur > Einstaklingur með geðræn vandamál
Keis/Case > manneskja með einshverskonar vandamál, oft geðræn
Heyrmarlaus > Döff einstaklingar
Heyrnaleysingi > Döff einstaklingur
Sjálfsmorð > sjálfsvíg
Sjálfsmorðshugsanir > Sjálfsvígshugleiðingar

- **Varðandi fötlun**

Þroskaheftur > þroskaskertur/greindarskertur - manneskja með þroskaskerðingu
Mongólíti > þroskaskertur/greindarskertur -
Fatlaður > seinfær - manneskja með fötlun (ATH er ekki 100% á því að orðið fatlaður
þyki alltaf neikvætt)
Vangefin/n > þroskaskertur/greindarskertur
Downsari > einstaklingur með downs-heilkenni
Sólheimabarn > no. Um fólk með þroskakerðingu
Sólheimabros > no. bros „sólheimabarna.“
Vanþroska > heimskur
Þrolli > stytting á þroskaheftur

Vafamál

Araba- > forskeyti, (getur verið óviðeigandi í ákveðnu samhengi, kannski alhæfing á fólk frá ákveðnu svæði). (arabapakk, arababjáni)

talibanafífl?

Altso > atviksliður tökuorð úr dönsku

“Í Guðs bænum.”

Guð minn al máttugur.

Jeminn einni.

Jedúddamía.